

... alebo tvrdej skúsenosti bratov protestantov...

BOŽIE SLOVO:

(Ef 2,19-22)

Čítanie z listu sv. apoštola Pavla Efezanom: „*Znášajte sa navzájom v láske* ³ *a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja.* ⁴ *Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolani v jednej nádeji svojho povolania.* ⁵ *Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst.* ⁶ *Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých.* ... ¹¹ *On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov,* ¹² *aby pripravovali svätých na dielo služby.*“ (Ef 4,2-6.11n) Počuli sme Božie slovo!

ÚVAHA:

Jednota, o ktorej hovorí Pavol v dnešnom úryvku, je spoločným dielom Boha a nás, ľudí. Boh nás zjednocuje v krste, mocou Eucharistie – a my sa zase vedome a aktívne zjednocujeme s Kristom a v Kristovi aj navzájom. Z minula už vieme, že podmienkou jednoty s Kristom je podobnosť s Kristom: zjednotiť sa s Ním v Jeho názoroch postojoch, dielach, túžbach, myslení, vo všetkom.

Odkiaľ ale môžeme poznať Božie zmýšľanie, aby sme sa následne v ňom aj zjednotili s Kristom i navzájom? V Božom slove, napadne nás zrejme ako prvé. Ale nie je to také jednoduché! Pred 500 rokmi sa bývalý katolícky mních Martin Luther odtrhol od Cirkvi a založil si vlastné náboženstvo. Za jeho základný kameň vyhlásil Bibliu, čiže Písmo Sväté, Božie slovo. Veril, že všetci, ktorí budú Bibliu čítať, v nej nájdu to isté, čo v nej našiel on a pochopia ju tak, ako ju pochopil on. Ale beda! Nestalo sa tak! Už za Lutherovho života sa začalo naprieč jeho „náboženstvom“ šíriť ako kliatba mnohonásobné štiepenie. Pavol apoštol nám dnes hovoril o *jednej viere*, ale v roku 2001 medzi nasledovníkmi Martina Luthera existovalo 33 000 rôznych vierovyznaní! Možno si povieme: „Dobre, ale v tom hlavnom sa predsa zhodujú, nie?“ Ani nie. Dokonca v otázke spasenia sa, neba, božstva Ježiša Krista, otázky, čo je to vlastne eucharistia, krst, manželstvo, čomu a komu veriť ako Božiemu zjaveniu... – a to sú teda fakt vážne otázky! – existujú medzi týmito vierami rozpory a nezhody!

Ježiš Kristus nám práve preto nezanechal Bibliu – to už vieme. Namiesto nej nám zanechal Cirkev a v nej apoštolský úrad, ktorý vystrojil potrebnými darmi a milosťami, aby v Jeho, Ježišovom mene, spoľahlivo a isto ohlasoval a vysvetľoval nauku a odhaľoval myslenie, zámery i skutky Boha Ježiša Krista. Spomeňme si na Ježišove slová: „*Chodte teda, učte všetky národy ...* ²⁰ *a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.* ... *Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda. Kto však pohŕda mnou, pohŕda tým, ktorý ma poslal*“ (Mt 28,19-20; Lk 10,16). Tento apoštolský úrad, ktorého nositeľmi sú dnes biskupi na čele s nástupcom Petra, rímskym pápežom, je základom jednoty Cirkvi, pretože v ňom a len v ňom môžeme naplno, isto a spoľahlivo sa zjednotiť v Kristovom slove a zmýšľaní! Chápeme preto, prečo sv. Ignác Antiochijský, biskup a žiak sv. Jána apoštola, kategoricky tvrdí a opakuje: „*Kde je biskup, tam je Cirkev*“ – pretože Cirkev je ľud zjednotený v Kristovom zmýšľaní, to však s istotou poznávame len a jedine prostredníctvom apoštolského úradu Cirkvi – nazývaného aj *magistériom*, *učiteľským úradom Cirkvi*. Bez neho Cirkev jestvovať nemôže – ako na vlastnej koži zakúsili naši oddelení bratia protestanti okamžite po tom, čo ho po vzore Martina Luthera zavrhlí a odmietli...

Tento úrad potom hovorí s autoritou Krista, ktorá vibruje už v slovách prvého ekumenického koncilu Katolíckej Cirkvi, ktorý zvolali ešte apoštoli v Jeruzaleme. Vo svojom záverečnom dokumente hovorí: „*Duch Svätý a my sme usúdili...*“ (Sk 15,28). Výroky tohto úradu, cez ktoré Kristus sám neomylnne vysvetľuje a definuje vieru Cirkvi, nazývame *dogmy*, alebo *články viery*. Vyznačujú sa darom neomylnosti, sú to teda definitívne, navždy platné odpovede na naše otázky ohľadom viery. Dá sa povedať, že prvou *dogmou* Katolíckej Cirkvi je samotný Nový Zákon, ktorý jej apoštoli a biskupi napísali a Cirkev v 4. storočí definitívne potvrdila ako neomylné Božie slovo. Časom nasledovali ďalšie dogmy, ktoré Cirkev definovala podľa potreby, vtedy, keď bola niektorá časť jej viery spochybnená a vyvstala potreba takejto autoritatívnej a jasnej definície. Katechizmus Katolíckej Cirkvi o dogmách hovorí: „*Učiteľský úrad Cirkvi naplno používa autoritu, ktorú dostal od Krista, keď definuje dogmy, čiže keď spôsobom, ktorý zaväzuje kresťanský ľud k neodvolateľnému súhlasu viery, predkladá pravdy obsiahnuté v Božom zjavení alebo keď definitívnym spôsobom predkladá pravdy, ktoré s nimi nevyhnutne súvisia.*“ (KKC 88). „*Keď Cirkev prostredníctvom svojho najvyššieho Učiteľského úradu niečo „predkladá veriť ako zjavené Bohom“ a ako Kristovo učenie, také „definície treba prijať s poslušnosťou viery*“ (KKC 891). Nie vždy tento apoštolský učiteľský úrad Cirkvi vyučuje takto definitívne a neomylné. Katechizmus vysvetľuje: „*Božiu pomoc dostávajú aj nástupcovia apoštolov učiaci v spoločenstve s Petrovým nástupcom a osobitne rímsky biskup, pastier celej Cirkvi, keď – bez toho, aby dospeli k neomylnnej definícii a vyslovili sa „definitívnym spôsobom“ – ... predkladajú učenie, ktoré privádza k lepšiemu chápaniu Zjavenia vo veciach viery a mravov. Tohto riadneho Učiteľského úradu sa veriaci v Krista majú „pridržať... s nábožnou poslušnosťou ducha“, ktorá sa síce odlišuje od súhlasu viery, ale je jeho predĺžením*“ (KKC 892).

Toto je pevný základ našej jednoty s Kristom i v Cirkvi navzájom: isté poznanie Krista vďaka Kristom darovanému a trvajúcemu úradu apoštolov, v ktorom sa môžeme zjednotiť a definitívne tak odstrániť akékoľvek rozpory, ktoré medzi nami sú – ak teda úprimne Krista nasledovať túžime!

TIPY NA DISKUSIU:

1.: UVAŽUJEM:

Možno aj pod vplyvom Martin Luthera dnes mnohí aj katolíci považujú vieru za niečo súkromné a subjektívne: „Ja tomu tak verím... ja si myslím... podľa mňa...“ Väčšina aj katolíkov možno ani nevie, že nejaký *učiteľský úrad Cirkvi* jestvuje. V živote nečítali žiaden jeho dokument – či už dokumenty posledného II. vatikánskeho koncilu, encykliky a exhortácie pápežov... ani možno o ničom podobnom nikdy nepočuli. A keby aj počuli – tak by k nim pristupovali nie ako k autoritatívnemu Hlasu Krista, ale ako k nejakému názoru v štýle „Tam je jeden názor... a ja mám zase iný názor... ale to mi predsa nebráni byť dobrým katolíkom!“

Uvedomujeme si – aspoň po dnešku – že naozaj nie je možné byť „dobrým katolíkom“ bez toho, aby sme stáli na istej Kristovej Pravde – a to nie je možné bez toho, aby sme Kristovu Pravdu poznávali nielen v Božom Slove, ale rovnako dôsledne aj v náuke apoštolského učiteľského úradu Kristovej Nevesty, Cirkvi?

2.: ROZPAMÄTÁVAM SA:

Aký je môj postoj k autorite Cirkvi? V omši sa modlíme, aby sme boli „v jednote s našim pápežom a biskupom“ – je to pravda? Alebo len prázdne slová? Vynakladám úsilie na to, aby som poznal nauku Cirkvi, počúval jej hlas, ktorým aj dnes interpretuje Kristovu vôľu? Považujem súčasne tento jej hlas za autoritatívny? Podriaďujem sa mu, rešpektujem ho? Žijem svoje kresťanstvo nie podľa svojich mienok a nálad, ale podľa objektívneho učenia Cirkvi – v jednote so svojim biskupom? S pápežom, námestníkom Krista?

3.: ROZHODUJEM SA:

Je potrebné niečo urobiť preto, aby som dôkladne spoznal učenie Cirkvi? Jej volanie dnes – obzvlášť v podobe dokumentov pápežov, synod, samozrejme KKC a II. vatikánskeho koncilu? Čo konkrétne pre to podniknem?